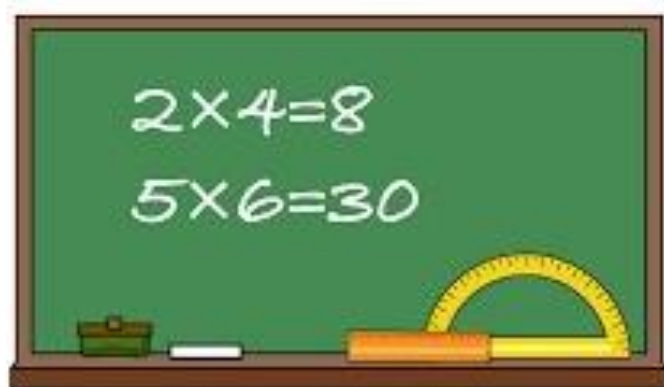

**Η ύλη των μαθημάτων
τού Δημοτικού Σχολείου
(για όλες τις τάξεις)**

Σημείωμα

Παρακάτω παρουσιάζεται η διδακτέα ύλη ανά τάξη και για κάθε μάθημα. Σκοπός τού συγκεκριμένου εντύπου είναι η πληροφόρηση των εκπαιδευτικών, των γονέων και των μαθητών για αυτά που περιέχουν τα βιβλία και στην ουσία τι μαθαίνουν οι μαθήτριες και οι μαθητές σε κάθε τάξη και σε κάθε μάθημα. Τα στοιχεία αντλήθηκαν από τα βιβλία δασκάλου και τα περιεχόμενα των σχολικών εγχειριδίων. Πιθανόν να λείπουν κάποια στοιχεία, ωστόσο είναι σίγουρο πως σε αυτό το αρχείο καταγράφεται μία συνολική εικόνα, η οποία μπορεί να αποτελέσει έναν χρήσιμο οδηγό.

Τι θα μάθω στην Α' τάξη;

Γλώσσα

Να γράφω και να διαβάζω το όνομά μου.

Να γράφω και να διαβάζω τα γράμματα της αλφαβήτας.

Να γράφω και να διαβάζω λέξεις.

Να γράφω και να διαβάζω προτάσεις και κείμενα.

Να γράφω και να διαβάζω τις λέξεις: τι, όχι, είναι, έχει, και.

Τα άρθρα ο, η, το

Τον ενικό και πληθυντικό αριθμό.

Τα αρσενικά, θηλυκά και ουδέτερα και τις καταλήξεις τους.

Τα δίγραφα μπ, ντ, γκ, τζ, τσ.

Τα δίγραφα αυ και ευ.

Τον Ενεστώτα, τον Παρατατικό και τον Αόριστο χρόνο.

Τα ρήματα σε - ω, -ώνω, -ίζω, -εύω, -αίνω

Να χρησιμοποιώ το λεξικό.

Να βρίσκω πληροφορίες από εφημερίδες και το ίντερνετ (διαδίκτυο).

Να λέω το μάθημα με δικά μου λόγια.

Να διαβάζω μικρές ιστορίες και να τις λέω με δικά μου λόγια.

Μαθηματικά

Να γράφω τους αριθμούς από το 1 μέχρι το 10.

Να μετρώ μέχρι το 10.

Το μισό και το διπλάσιο

Να συγκρίνω μεγέθη: μικρό-μεγάλο, ψηλό-χαμηλό

Να μετράω και να γράφω μέχρι το 50.

Να κάνω πρόσθεση και αφαίρεση.

Να χαράσσω ευθείες με τον χάρακα.

Τα νομίσματα

Να παρατηρώ, αναλύω και συμπληρώνω μοτίβα.

Τα σχήματα

Το μήκος, την επιφάνεια, το βάρος.

Να μετράω και να γράφω τους αριθμούς μέχρι το 100.

Να προσθέτω και να αφαιρώ διψήφιους αριθμούς.

Μελέτη Περιβάλλοντος

Η τάξη μου

Το σχολείο μου

Η οικογένειά μου

Το σπίτι μου

Ο τόπος που ζω

Ο χρόνος (οι μέρες, οι μήνες, οι εποχές του χρόνου)

Οι ανάγκες του ανθρώπου

Πώς επικοινωνώ με τους συνανθρώπους μου

Πώς δουλεύω σε ομάδα

Τα φυτά και τα ζώα του τόπου μου

Τι θα μάθω στη Β' τάξη;

Γλώσσα

Να χωρίζεις τις λέξεις σε συλλαβές

Τα τελικά σύμφωνα (το τελευταίο γράμμα μιας λέξης)

Τις άτονες λέξεις (τις λέξεις που δεν τονίζονται)

Τα δίψηφα φωνήεντα (αι, ει, οι) και σύμφωνα (μπ, ντ, γκ, τσ, τζ)

Τις μέρες της εβδομάδας και τους μήνες του χρόνου

Διαλυτικά, ενωτικό, απόστροφος

Τα σημεία στίξης

Το ρήμα είμαι

Τα συμφωνικά συμπλέγματα (πρ, ρπ, κρ, ρκ κλπ)

Τα ουσιαστικά

Τα επίθετα

Τα όμοια σύμφωνα (κκ, λλ, μμ)

Το υποκείμενο

Το αόριστο άρθρο

Τα ρήματα σε -αίνω και -ένω

Την ώρα

Τον πληθυντικό ευγενείας

Το ρήμα έχω

Τα παραθετικά του επιθέτου

Να διακρίνεις το -ω που βάζουμε στα ρήματα από το -ο που βάζουμε στα ουσιαστικά.

Τους χρόνους των ρημάτων: ενεστώτας, παρατατικός και αόριστος.

Να διακρίνεις το «της» από το «τις».

Τα επίθετα σε-ινος, -ικος, -ιμος

Τα επίθετα σε -ος, -η, -ο

Μαθηματικά

Να μετράω μέχρι το 100 (ανά 1, ανά 2, ανά 5, ανά 10) ανεβαίνοντας και κατεβαίνοντας

Να κάνω κάθετη πράξη

Βρίσκω το μισό και το διπλάσιο ενός αριθμού

Να κάνω πρόσθεση και αφαίρεση

Τα γεωμετρικά σχήματα

Τα ρέστα

Γεωμετρικά μοτίβα

Να λύνω προβλήματα και να ελέγχω τα δεδομένα.

Την προπαίδεια.

Πρόσθεση με κρατούμενο.

Αφαίρεση με δανεικό.

Να γράφω τους αριθμούς και να μετράω μέχρι το 1.000.

Παράλληλες και κάθετες ευθείες.

Να γράφω και να διαβάζω τετραψήφιους αριθμούς.

Πολλαπλασιασμός και διαίρεση.

Να υπολογίζω το μήκος σε μέτρα και εκατοστά.

Μελέτη Περιβάλλοντος

Το σχολείο μου, η ζωή στο σχολείο, κανόνες

Η συνοικία μου

Ο προσανατολισμός

Πώς μετράμε τον χρόνο;

Τα ζώα και τα φυτά

Διάφοροι τόποι της πατρίδας μου

Το νερό

Ο καιρός

Μέσα μεταφοράς

Επικοινωνία και ενημέρωση

Αθλητισμός και ψυχαγωγία

Τι θα μάθω στη Γ' τάξη;

Γλώσσα

Τη δομή της πρότασης (Υποκείμενο, ρήμα αντικείμενο)

Το οριστικό και αόριστο άρθρο.

Να ξεχωρίζω το ουσιαστικό από το ρήμα.

Τα ουσιαστικά

Τις ερωτηματικές λέξεις (ποιος, πόσος, πόσο, πώς, πού, πότε, τι, γιατί)

Να βάζω τόνους.

Νέες λέξεις.

Την παράγραφο.

Τα κύρια ονόματα

Τον ενεστώτα ενεργητικής και παθητικής φωνής

Τα βοηθητικά ρήματα, είμαι και έχω.

Τα ρήματα γνώμης (πιστεύω, νομίζω, θεωρώ)

Σημεία στίξης

Την παρομοίωση

Κυριολεξία και μεταφορά

Ουδέτερα ουσιαστικά σε -ο

Το τελικό -ν.

Τονισμός μονοσύλλαβων λέξεων, εκεί που χρειάζεται.

Ρήματα σε -ίζω και -ώνω.

Παραθετικά επιθέτων

Χρονικά επιρρήματα

Ελλειπτικές προτάσεις

Αρκτικόλεξα
Την προσωποποίηση
Επαυξημένες προτάσεις
Ορθογραφία μετοχών -όντας και -ώντας
Το επίθετο πολύς
Ρήματα σε -άβω
Θηλυκά ουσιαστικά σε -ισσα
Ουδέτερα ουσιαστικά σε-είο
Ευθύς και πλάγιος λόγος
Αριθμητικά επίθετα
Να γράφω μικρά κείμενα.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Αριθμοί μέχρι το 3.000
Πρόσθεση και αφαίρεση τετραψήφιων αριθμών
Γεωμετρικά σχήματα και στερεά
Μέτρηση μήκους με εκατοστά και χιλιοστά.
Κλάσματα
Δεκαδικοί αριθμοί
Πολλαπλασιασμός
Νομίσματα
Αριθμοί μέχρι το 10.000
Διαιρέσεις
Συμμετρίες
Μέτρηση του χρόνου
Μοτίβα

Μέτρηση επιφάνειας

Μελέτη περιβάλλοντος

Να συνεργαζόμαστε και να εργαζόμαστε σε ομάδες

Ο τόπος μας

Μέσα συγκοινωνίας και μεταφοράς

Φυτά και ζώα του τόπου μας

Τροφή και ενέργεια

Τι χρειαζόμαστε για να ζούμε

Ο πολιτισμός μας

Επικοινωνία και ενημέρωση

Ιστορία

Ελληνική μυθολογία

Οι άθλοι του Ηρακλή

Ο Θησέας

Η αργοναυτική εκστρατεία

Ο Τρωικός πόλεμος

Οι περιπέτειες του Οδυσσέα

Η εποχή του λίθου

Ο Κυκλαδικός πολιτισμός

Ο Μινωικός πολιτισμός

Ο Μυκηναϊκός πολιτισμός

Θρησκευτικά

Χριστιανικές γιορτές

Κυριακή – μία σημαντική ημέρα της εβδομάδας

Τα Χριστούγεννα

Τα παιδιά – Η χαρά και η ελπίδα του κόσμου

Ιησούς Χριστός

Γιορτάζοντας το Πάσχα

Ο κόσμος μας, ένα στολίδι

Τι θα μάθω στη Δ' τάξη;

Γλώσσα

Τα επίθετα

Υποκείμενο, αντικείμενο ρήματος της πρότασης

Στίξη (αποσιωπητικά)

Λεξιλόγιο (σύνθετες λέξεις)

Ρήματα β' συζυγίας (κυλάω/ώ)

Ανισοσύλλαβα αρσενικά ουσιαστικά

Κατηγορούμενο

Στίξη (κόμμα, παρένθεση, διπλή παύλα)

Συντομογραφίες και αρκτικόλεξα

Προπαροξύτονα αρσενικά σε -ος

Διάκριση αδύνατων τύπων προσωπικών αντωνυμιών και οριστικού άρθρου

Σύνθετες προτάσεις

Λεξιλόγιο (παραγωγή ρημάτων από ονόματα)

Ελλειπτικές προτάσεις

Εγκλίσεις (οριστική, υποτακτική, και προστακτική του ενεστώτα της ενεργητικής φωνής)

Ουδέτερα ανισοσύλλαβα ουσιαστικά σε -μα

Αριθμητικά επίθετα

Χρόνοι του ρήματος (αόριστος, συνοπτικός μέλλοντας ενεργητικής φωνής και ενεστώτας, παρατατικός, εξακολουθητικός μέλλοντας παθητικής φωνής)

Λεξιλόγιο (συνώνυμα)

Ορθογραφία -σύνθετες λέξεις με αριθμητικά, το τελικό (ν)

Κλίση θηλυκών ουσιαστικών σε -α και -η

Κύρια και κοινά ονόματα

Πάθη φωνηέντων

Αυτοπαθείς αντωνυμίες

Ασύνδετο σχήμα

Χρονικά επιρρήματα

Ευθύς και πλάγιος λόγος

Αντωνυμίες

Τροπικά επιρρήματα, ενεργητικές μετοχές, εμπρόθετοι προσδιορισμοί

Χρονικές προτάσεις

Το αχώριστο μόριο α (αν-)

Ουδέτερα ουσιαστικά σε -ος

Επιφωνήματα

Το επίθετο ο πολύς, η πολλή, το πολύ

Βαθμοί επιθέτων

Εθνικά ουσιαστικά

Να γράφω μικρά και δομημένα κείμενα.

Μαθηματικά

Οι αριθμοί μέχρι το 20.000.

Πώς διαχειρίζομαι και λύνω μαθηματικά προβλήματα.

Πρόσθεση, αφαίρεση, πολλαπλασιασμός και διαίρεση.

Δεκαδικοί αριθμοί με τρία δεκαδικά ψηφία.

Συμμιγείς αριθμοί

Μάζα, επιφάνεια, μήκος, χρόνος και χωρητικότητα

Οι αριθμοί μέχρι το 1.000.000

Ιστορία

Θα γνωρίσεις την Αρχαία Ελλάδα

Τα Γεωμετρικά χρόνια

Τα αρχαϊκά χρόνια

Τα Κλασικά χρόνια

Τα Ελληνιστικά χρόνια

Μελέτη Περιβάλλοντος

Γνωρίζω την Ελλάδα

Ο πολιτισμός των Ελλήνων

Το φυσικό περιβάλλον της Ελλάδας

Επαγγέλματα και προϊόντα στον τόπο μας

Γνωρίζουμε και προσέχουμε το σώμα μας

Μελετάμε τον φυσικό κόσμο

Οι άνθρωποι επικοινωνούμε και ενημερωνόμαστε

Θρησκευτικά

Η επικοινωνία με τον Θεό

Παναγία, η Μητέρα του Χριστού

Σπουδαία «παιδιά»

Όλοι ίσοι, όλοι διαφορετικοί

Ιεροί τόποι και ιερές πορείες

Άγιοι της Εκκλησίας και του τόπου μας

Αγία Γραφή, το ιερό βιβλίο της Εκκλησίας .

Ε' τάξη

Γλώσσα

Εξαρτημένες χρονικές προτάσεις

Επιρρηματικοί προσδιορισμοί χρόνου

Λεξιλόγιο: Σύνθετες λέξεις, Παροιμίες

Αριθμητικά Επίθετα

Επιρρηματικοί προσδιορισμοί χρόνου, τόπου, τρόπου

Κλίση: θηλυκά ουσιαστικά σε -ος και επίθετα σε -ης, -ης, -ες

Μετοχές

Αιτιολογικές προτάσεις

Απλές – επαυξημένες προτάσεις

Ρόλος και λειτουργία των άρθρων (οριστικών και αόριστων)

Κλίση: επίθετα σε -ής, -ιά, -ί και σε -ύς, -ιά, -ύ

Είδη ανεξάρτητων προτάσεων

Τελικές – αποτελεσματικές προτάσεις

Αντωνυμίες

Στίξη

Λεξιλόγιο: Οικογένειες λέξεων, Ομώνυμα, Παρώνυμα

Μεταβατικά – αμετάβατα ρήματα

Ονοματικές και ρηματικές φράσεις

Υποθετικές προτάσεις

Μελλοντικοί χρόνοι

Επιρρηματικοί προσδιορισμοί χρόνου

Ορθογραφικά σημεία (διαλυτικά κτλ.)

Απρόσωπη σύνταξη

Εγκλίσεις [επανάληψη]
Ευθύς – πλάγιος λόγος
Απλές – επαυξημένες προτάσεις
Αιτιολογικές προτάσεις
Είδη ανεξάρτητων προτάσεων
Τελικές προτάσεις
Αποτελεσματικές προτάσεις
Παραθετικά επιθέτων
Να γράφω δομημένα κείμενα, με ωραίο λεξιλόγιο

Μαθηματικά

Πώς λύνουμε ένα πρόβλημα
Αξία θέσης ψηφίου στους φυσικούς αριθμούς
Σύγκριση και διάταξη στους φυσικούς αριθμούς
Στρογγυλοποίηση στους φυσικούς αριθμούς
Η πρόσθεση και η αφαίρεση στους φυσικούς αριθμούς
Ο πολλαπλασιασμός στους φυσικούς αριθμούς
Πολλαπλάσια και διαιρέτες
Κριτήρια διαιρετότητας
Η διαίρεση στους φυσικούς αριθμούς
Οι κλασματικοί αριθμοί
Κλάσματα μεγαλύτερα της ακέραιης μονάδας
Το κλάσμα ως πηλίκο διαίρεσης
Ισοδυναμία κλασμάτων – Απλοποίηση κλασμάτων
Σύγκριση και διάταξη κλασμάτων
Πρόσθεση και αφαίρεση κλασμάτων

Διαίρεση κλασμάτων

Αναγωγή στην κλασματική μονάδα

Συλλογή οργάνωση και αναπαράσταση δεδομένων

Δεκαδικά κλάσματα – Δεκαδικοί αριθμοί

Η στρογγυλοποίηση στους δεκαδικούς αριθμούς

Πρόσθεση και αφαίρεση με δεκαδικούς αριθμούς

Ο πολλαπλασιασμός στους δεκαδικούς αριθμούς

Η διαίρεση στους δεκαδικούς αριθμούς

Η έννοια του ποσοστού

Γεωμετρία (μέτρηση γωνιών και είδη τριγώνων)

Ο κύκλος – Μήκος, εμβαδόν κύκλου

Μονάδες μέτρησης του μήκους

Γεωμετρικά σχήματα – Η περίμετρος

Μονάδες μέτρησης της επιφάνειας

Εμβαδό τετραγώνου, ορθογωνίου και ορθογώνιου τριγώνου

Γεωμετρικά στερεά – Ο όγκος

Μονάδες μέτρησης του όγκου και της

Μονάδες μέτρησης της μάζας

Μονάδες μέτρησης του χρόνου

Ιστορία

Το βιβλίο ιστορίας της Ε' τάξης ασχολείται με τη Βυζαντινή αυτοκρατορία

Γεωγραφία

Είδη χαρτών

Οι ακτές της Ελλάδας

Οι θάλασσες της Ελλάδας

Νησιά, ποτάμια, λίμνες, βουνά, πεδιάδες της Ελλάδας

Γεωγραφικά διαμερίσματα, νομοί (περιφερειακές ενότητες) της Ελλάδας

Το κλίμα της Ελλάδας

Θρησκευτικά

Προφήτες της Βίβλου. Κλήση για μετάνοια και αναγγελία του Μεσσία

«Εγώ ειμί η Οδός, η Αλήθεια και η Ζωή». Η διδασκαλία του Χριστού

Συμπόρευση με όρια και κανόνες

Αναγνωρίζοντας και διορθώνοντας τα λάθη μας

Η Εκκλησία του Χριστού μπαίνει στην ιστορία

Αγώνας για τη διαφύλαξη της αλήθειας

Ο Χριστιανισμός εξαπλώνεται στον κόσμο

Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή

Είμαστε πολίτες της Ελλάδας, της Ευρώπης και του κόσμου

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των πολιτών

Το δημοκρατικό πολίτευμα της Ελλάδας

Συμμετέχουμε στη λήψη αποφάσεων

ΣΤ' τάξη

Γλώσσα

Χρόνοι του ρήματος

Εξαρτημένες χρονικές προτάσεις

Επιρρηματικοί προσδιορισμοί χρόνου

Επίθετα

Τοπικοί προσδιορισμοί

Ελλειπτικές προτάσεις

Κλίση: λόγιος σχηματισμός θηλυκών ουσιαστικών (-ος και -η, πληθ. -εις)

Αριθμητικά επίθετα

Εγκλίσεις

Αποτελεσματικές προτάσεις

Κλίση προστακτικής

Παραθετικά

Υποθετικές προτάσεις

Έναρθρο και άναρθρο ουσιαστικό

Αιτιολογικές προτάσεις

Τοπικοί προσδιορισμοί

Χρόνοι του ρήματος

Ονοματική – ρηματική φράση

Μετοχή παθητικού παρακειμένου ως επίθετο

Απλή – επαυξημένη πρόταση

Κλίση: επίθετα σε -ης, -ης, -ες

Τελικές προτάσεις και προτάσεις ως συμπλήρωμα του ρήματος

Ορθογραφία προστακτικής

Λεξιλόγιο: Κατανόηση και χρήση ορολογίας
Απόδοση λέξεων ξένης προέλευσης στα ελληνικά
Μεταβατικά – αμετάβατα ρήματα
Υποκείμενο, ρήμα αντικείμενο – Υποκείμενο, ρήμα, κατηγορούμενο
Αντωνυμίες (λειτουργία, κλίση)
Χρονικοί και τοπικοί προσδιορισμοί
Γενική και αιτιατική ως προσδιορισμοί
Κλίση: λόγιοι σχηματισμοί ρημάτων
Παρατακτική – υποτακτική σύνδεση, ασύνδετες προτάσεις
Αντιθετική σύνδεση
Εναντιωματικές προτάσεις
Λειτουργίες της γενικής πτώσης
Ευθύς – πλάγιος λόγος
Παρατακτική – υποτακτική σύνδεση
Κλίση: λόγιοι σχηματισμοί επιθέτων (-ων, -ουσα, -ον και -ύς, -εία, -ύ)
Επιθετικοί προσδιορισμοί (επίθετα και παθητικές μετοχές)
Χρονικοί προσδιορισμοί
Απρόσωπα ρήματα
Τελικές προτάσεις
Αποτελεσματικές προτάσεις
Απλή – επαυξημένη πρόταση
Ονοματική – ρηματική φράση
Κλίση: σύνθετα ρήματα με εσωτερική αύξηση
Να γράφω δομημένα κείμενα, με ωραίο λεξιλόγιο

Μαθηματικά

Μετατροπή δεκαδικών σε κλάσματα

Πρόσθεση και αφαίρεση δεκαδικών αριθμών

Αριθμητικές παραστάσεις

Στρογγυλοποίηση φυσικών και δεκαδικών αριθμών

Κριτήρια διαιρετότητας

Πρώτοι και σύνθετοι αριθμοί

Ελάχιστο Κοινό Πολλαπλάσιο

Παραγοντοποίηση

Δυνάμεις

Ομώνυμα και ετερώνυμα κλάσματα

Ισοδύναμα κλάσματα

Εξισώσεις

Λόγοι- αναλογίες

Η απλή μέθοδος των τριών

Ποσοστά

Συλλογή και επεξεργασία δεδομένων

Μήκος, επιφάνεια, βάρος (μετρήσεις, μονάδες μέτρησης)

Εμβαδόν σχημάτων

Γωνίες

Όγκος-χωρητικότητα

Ιστορία

Η ιστορία της ΣΤ' τάξης ασχολείται με την Ελληνική Επανάσταση και με τη Νεότερη Ελληνική ιστορία

Γεωγραφία

Η Γη ως ουράνιο σώμα

Γεωγραφικές συντεταγμένες

Ηλιακό σύστημα

Ωκεανοί και θάλασσες

Η ατμόσφαιρα

Οι κλιματικές ζώνες της Γης

Ζώνες βλάστησης

Οροσειρές, πεδιάδες της Γης

Ποτάμια και λίμνες της Γης

Οι ήπειροι

Θρησκευτικά

Οι πρώτοι χριστιανοί: δυσκολίες και περιπέτειες

Διωγμοί και εξάπλωση του χριστιανισμού

Η αγία Γραφή

Η Καινή Διαθήκη

Η Θεία Ευχαριστία

Μνημεία και τόποι λατρείας

Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή

Η οικογένεια

Το εκπαιδευτικό σύστημα

Η Εκκλησία

Οργάνωση κοινωνικής και πολιτικής ζωής

Κράτος και πολίτευμα

Κράτος και πολίτης

Η Ευρωπαϊκή ένωση και η Ελλάδα

Οι Ευρωπαίοι πολίτες

Διεθνείς οργανισμοί και οργανώσεις

Τα ανθρώπινα δικαιώματα